

[Undervisningsministeren.]

Rådets arbejde sigter på etablering af et mere smidigt og varieret system, hvor det endelige studievalg kan udskydes gennem indretning af basisuddannelser fælles for flere studieretninger, hvor studierne kan afsluttes tidligere end de nuværende kandidatstudier, og hvor studierne kan sammensættes ved en friere fagkombination end hidtil. Der kan således i løbet af foråret ventes et forslag fra rådet om en ny struktur for de samfundsvidenskabelige uddannelser. Det skal dog bemærkes, at dette lovforslag med forslagene om studienævn, fagråd og institutter tilsigter at skabe de organisatoriske forudsætninger for en smidiggørelse af uddannelsesstrukturen.

Der er i de seneste år opstået en voksende interesse for den pædagogiske side af universitetsundervisningen. En pædagogisk kursusvirksomhed for de højere uddannelsesinstitutioners lærere er kommet i gang, og ved København universitet har man netop oprettet det første institut for anvendt universitetspædagogik i Vesteuropa.

Der er fra tid til anden stillet forslag om en ændring af det system, hvorefter de højere uddannelsesinstitutioner får deres forskningsbevillinger tildelt. Som det er i øjeblikket, bevilges den allerstørste del af disse midler på de årlige finanslove, og der er en nær sammenhæng mellem omfanget af det enkelte fags undervisningsforpligtelser og de midler, det får til rådighed til forskning.

Denne ordning foreslås fra flere sider ændret således, at en større del af de højere uddannelsesinstitutioners forskningsmidler bevilges efter en bedømmelse af konkrete forskningsprojekter, og man nævner bl. a. muligheden af at styrke forskningsrådenes stilling. Disse problemer har været drøftet i Forskningens Fællesudvalg og vil blive behandlet i en forskningspolitisk redegørelse, som fællesudvalget vil offentliggøre i den nærmeste fremtid. På grundlag af denne redegørelse vil det være rimeligt at tage problemet op.

Lad mig til sidst nævne et spørgsmål, som det ikke er urimeligt at rejse, når man behandler universiteternes styrelsesforhold, selv om det her primært er deres interne forhold, der er til behandling. Det er spørgsmålet om oprettelse af et administra-

tivt organ mellem undervisningsministeriet og de højere uddannelsesinstitutioner.

Administrationsudvalget af 1960 udkastede tanken om etablering af „et særligt samarbejdsorgan, der dels kan behandle alle spørgsmål af fælles interesse, dels kan behandle institutionernes udvikling på en sådan måde, at de enkelte institutioners planer samarbejdes og så vidt muligt fremsættes til undervisningsministeriet som fælles indstillinger“.

Et sådant organ skulle formentlig dels overtage sådanne forvaltningsanliggender af mindre principiel karakter, der efter en konkret gennemgang måtte findes egnede til fælles administration, og som det ville være rimeligt at aflaste departementet for at beskæftige sig med, dels varetage koordineringen af institutionernes budgetbidrag, normeringsforslag, studieplaner, udbygningsplaner m. v., inden de blev videreendt til undervisningsministeriets departement.

Tanken blev drøftet i universitetsadministrationsudvalgets første betænkning, men udvalgets flertal fandt, at der kunne rejses så afgørende indvendinger imod at henlægge selve koordineringsopgaverne til et administrativt mellemorgan (kanslerembede eller direktorat), at man ikke kunne anbefale en sådan løsning. Flertallet fremhævede, at forvaltningsanliggender af mindre principiel karakter med fordel kunne henlægges til institutionerne selv — hvilket siden da også er sket i betydeligt omfang — medens de væsentligere anliggender af planlæggende, anordningsmæssig og budgetmæssig karakter under alle omstændigheder måtte undergives en sådan behandling i ministeriets departement, at et administrativt mellemorgan ville betyde en forlængelse af sagsvejene uden tilførelse af noget væsentligt nyt i sagsbehandlingen.

Udvalget var i sin anden betænkning fortsat af den opfattelse, at man ikke kunne anbefale oprettelsen af et administrativt mellemorgan. Hertil kom, at der i mellemtiden var blevet oprettet et rektorkollegium med fem faglige samarbejdsudvalg, Planlægningsrådet for de højere Uddannelser og Forskningens Fællesudvalg, som dels skal fremme koordineringen af de højere uddannelsesinstitutioners virksomhed, dels rådgive undervisningsministeriet i plan-